

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ

ПЛАН РАДА НА ПРЕДМЕТУ ГРАЂАНСКО ПРАВО – ОПШТИ ДЕО И СТВАРНО ПРАВО
У АКАДЕМСКОЈ 2024/25. ГОДИНИ

I ОСНОВНИ ПОДАЦИ

Предавања:

1. Др Милош Живковић, редовни професор, каб. 340, mdz@ius.bg.ac.rs;
2. Др Катарина Доловић Бојић, ванредни професор, каб. А 32, k.dolovic@ius.bg.ac.rs;
3. Др Ненад Тешић, ванредни професор, каб. 117, nenad.tesic@ius.bg.ac.rs;
4. Др Снежана Дабић Никићевић, доцент, каб. А 32, snezana.dabic@ius.bg.ac.rs.

Настава се одржава понедељком и уторком од 11:40 до 13:20, као и четвртком од 10:45 до 13:20, **уживо у амфитеатру бр. II Слободан Јовановић.**

Пријем студената, студијске групе и вежбе одржавају се уживо.

1. Професор др *Милош Живковић*, каб. 340, mdz@ius.bg.ac.rs:
 - студијска група: уторак 13:30-15:10, амф. VII.
 - пријем студената: уторак 9:30-11:00; четвртак 13:30-15:00, уз најаву на е-мејл.
2. Професор др *Катарина Доловић Бојић*, каб. А32, k.dolovic@ius.bg.ac.rs:
 - студијска група: уторак 13:30-15:10, амф. VII.
 - пријем студената: консултације се заказују е-мејлом.
3. Професор др *Ненад Тешић*, каб. 117, nenad.tesic@ius.bg.ac.rs:
 - студијска група: среда 15:20-17:00, амф. I.
 - пријем студената: консултације се заказују е-мејлом.
4. Доцент др *Снежана Дабић Никићевић*, каб. А32, snezana.dabic@ius.bg.ac.rs:
 - студијска група: уторак 13:30-15:10, амф. VII.
 - пријем студената: консултације се заказују е-мејлом.
5. Асистент *Јелисавета Бољановић Гутовић*, каб. 122, jelisavetaboljanovic@ius.bg.ac.rs:
 - група вежби: понедељак 13:30-15:10, слуш. III;
 - група вежби: понедељак 17:10-18:50, слуш. III;
 - група вежби: уторак 17:10-18:50, слуш. I;
 - група вежби: уторак 19:00-20:40, амф. II.
 - пријем студената: понедељак 15:30-17:00; уторак 15:30-17:00.

6. Асистент *Дарко Стевановић*, каб. 122, darko.stevanovic@ius.bg.ac.rs:

- група вежби: среда 15:20-17:00, амф. VI;
- група вежби: среда 17:10-18:50, слуш. I;
- група вежби: четвртак 13:30-15:10, амф. VII;
- група вежби: четвртак 15:20-17:00, амф. VI.
- пријем студената: среда 13:30-15:00; четвртак 17:00-18:30.

II НАЧИН ОЦЕЊИВАЊА И ВРЕДНОВАЊЕ ПРЕДИСПИТНИХ ОБАВЕЗА И ИСПИТА

1. Активно учествовање студената у настави:	до 10 поена
2. Учествовање и оцена рада на вежбама:	од 5 до 30 поена
3. Учествовање и оцена рада на студијској групи:	од 5 до 35 поена
4. Завршни испит:	до 80 поена

Студент/киња који у предиспитним обавезама прикупи 25 и више поена на вежбама, односно 30 и више поена на студијској групи, ослобађа се полагања писменог елиминационог испита (важи само у јануарском и фебруарском испитном року 2025. године).

О начину израде и одбране семинарског рада студенти се могу обавестити на предавањима, односно студијским групама.

Начин полагања испита: испит се полаже писмено (писмени елиминациони испит) и усмено.

III САДРЖАЈ КУРСА

У овом делу биће представљен садржај курса из предмета Грађанско право – Општи део и Стварно право, с назнаком броја часова предавања намењеног за обраду сваке тематске целине, као и са индикацијом броја странице/пасуса у уџбенику који чине основну литературу за припремање испита, а који се односе на дотичну тематску целину. У случају да поједине тематске целине нису у целини обрађене у основној литератури, биће назначено да се та тематска целина може припремити из материјала садржаних у Читанци за Општи део и Стварно право (чланака, енциклопедијских одредница а најчешће законских текстова).

Основна литература:

ЗА ОПШТИ ДЕО: Станковић-Водинелић, *Увод у грађанско право*, сва издања после 1996. године;

ЗА СТВАРНО ПРАВО: Станковић-Орлић, *Стварно право*, сва издања после 1993. године.

Тематске целине:

I ОПШТИ ДЕО

1. Увод (3 часа, чет. 3. октобар, проф. др М. Живковић)

Појам грађанског права.

Предмет и метод грађанског права.

Систематика грађанског права.Извори грађанског права у Србији.

Уџбеник: стр. 1-6 (пасуси 1-14) и стр. 29-34 (пасуси 61-70); о систематици детаљније у поглављу 14, о предмету и методу у поглављу 15 уџбеника али **ова два поглавља нису обавезна литература за припрему испита.**

2.Субјективна грађанска права (4 часа, пон. 7, уто. 8 проф. др Н. Тешић)

Појам и обележја.

Поделе: по сложености, изразивости у новцу, преносивости, "дејству", садржини овлашћења, делу грађанског права у којем се јављају

Поједине врсте: стварна права, облигациона, породична, лична, ауторска и права индустријске својине, наследна, привредна...

Уџбеник: стр. 101-131 (пасуси 292-396)

3.Правни субјекти (7 часова, чет. 10, пон. 14, уто. 15. октобар, проф др. К. Доловић-Бојић и проф. др Н. Тешић)

Физичка лица – правна, пословна и деликтна способност. Атрибути физичких лица (лично име, држављанство, пребивалиште и боравиште, на нивоу појмова). (чет. 10. и пон. 14. октобар, Катарина Доловић Божић).

Правна лица – појам, начело правне раздвојености, функције, врсте и поделе, правна, пословна и деликтна способност. Атрибути правних лица (пословно име – назив, седиште, државна припадност, на нивоу појмова). (ут. 15. октобар, Н. Тешић)

Уџбеник: стр. 51-100 (пасуси 114-291)

4. Протек времена као правна чињеница (3 часа, чет. 17. октобар, проф. др К. Доловић Бојић)

Застарелост. Преклузија. Фатални рок (права одређеног трајања). Одржај.

Уџбеник: стр. 209-214 (пасуси 593-611)

5. Имовина и правни промет (4 часа, пон. 21. и уто. 22. октобар, проф. др М. Живковић и доц. др С. Дабић Никићевић)

Појам имовине. Општа имовина и посебне имовине. Функције посебне имовине.

Персонална суброгација (цесија, преузимање дуга, преузимање испуњења и приступање дугу). Реална суброгација.

Појам правног промета. Сингуларна и универзална сукцесија. Транслативан и конститутиван пренос. Деривативно и оригинерно стицање.

Уџбеник: стр.132-141 (пасуси 397-418) и стр.153-158 (пасуси 453-465)

6. Правни послови (9 часова, чет. 24, пон. 28, уто. 29. проф. др М. Живковић и доц. др С. Дабић Никићевић)

Појам и обележја.(С. Дабић Никићевић,чет.24. окт.)

Врсте: једнострани и двострани (уговори), теретни и добротини, каузални и апстрактни, *inter vivos mortis causae*, формални и неформални.(С. Дабић Никићевић,пон. 28. окт.)

Модификације пб09-равних послова: услов, рок и налог. (С. Дабић Никићевић,уто. 29. окт.)

Неважећи правни послови: ништави послови и рушљиви послови (појам, последице, најважнији типови ништавих, односно рушљивих послова), непостојећи правни послови, конвалидација и конверзија.(М. Живковић,чет. 31. окт.)

Уџбеник: стр. 159-192 (пасуси 466-555)

7.Заступништво (2 часа, пон. 4. нов, проф. др М. Живковић)

Појам и врсте. Пуномоћство. Вануговорно заступништво.

Уџбеник: стр. 193-208 (пасуси 556-592)

8. Грађанскоправни деликти (2 часа, уто. 5. новембар доц. др С. Дабић Никићевић).

Уџбеник: стр. 215-220 (пасуси 612-622)

9. Вршење, повреда и заштита права (3 часа, чет. 7. новембар, доц. др С. Дабић Никићевић)

Вршење права и злоупотреба права.

Поведа субјективног права: појам и врсте. Заштита субјективног права: правозаштитни захтев и радња, приговор, превентивна и реактивна заштита, судска заштита (тужбе, терет доказивања, претпоставке и фикције, судске одлуке) и самозаштита (појам, услови допуштености, правне последице).

Уџбеник: стр. 225-241 (пасуси 631-700)

НАПОМЕНА: Потребно је упознати се са законским решењима у вези с појединим институтима, која се могу наћи у Читанци.

II СТВАРНО ПРАВО

1. Увод и ствари (3 часа, чет. 14. новембар, проф. др М. Живковић)

Појам и начела стварног права.

Гаранције својине у уставу и инструментима којима су зајамчена људска права.

Појам и поделе ствари.Непокретности.Хартије од вредности.

Уџбеник: стр. 1-32; Устав и људскоправни аспект из читанке.

2. Државина (4 часа, пон. 18 и уто. 19. новембар, проф. др М. Живковић)

Појам и врсте. Субјект и објект.

Заштита – вансудска и судска.

Уџбеник: стр. 33-55.

3. Регистри непокретности (3 часа, чет. 21. новембар, проф. др М. Живковић)

Појам и значај; системи регистрације.

Земљишнокњижни систем и систем јединствене евиденције – сличности и разлике у следећем: права која се могу уписати у регистар, начела, врсте уписа, поједини уписи - услови за упис

Уџбеник: стр. 316-367.

4. Својина (11 часова, субота 23. (одрађује се понедељак), пон. 25, уто. 26. и чет. 28. новембар, пон. 2. децембар, проф. др К. Доловић Бојић)

Појам, историјат и значај.

Ограничења права својине – суседска права.

Стицање.Заштита (својинске тужбе).

Уџбеник: стр. 56-141

5. Својина с више субјеката (2 часа, уто. 3. децембар,доц. др С. Дабић Никићевић)

Сусвојина – појам, садржина, стицање, заштита.

Заједничка својина – појам и врсте.

Етажна својина – појам и специфичности, садржина, стицање и заштита.

Уџбеник: стр. 143-179

6.Заложно право и сродни институти (14 часова, чет. 5, пон. 9, уто. 10, чет. 12, пон. 16, уто. 17. и чет. 19. децембар, проф. др К Доловић Бојић, проф. др Ненад Тешић, доц. др Снежана Дабић Никићевић).

Појам, начела и функције (К. Доловић Бојић, чет. 5. дец.)

Хипотека – појам, врсте, стицање, заштита, натхипотека. (С. Дабић Никићевић, пон. 9, уто. 10. и чет. 12. дец.)

Ручна залога – појам, врсте, стицање, заштита, подзалога. Ретенција. (Н. Тешић, пон. 16. дец.)

Залагање потраживања и других права. (Н.Тешић, пон. 16. дец.)

Регистрована zaloга – појам, врсте, стицање, заштита, подzалога. (Н. Тешић, уто. 17. дец.)
Фидуцијарни пренос својине ради обезбеђења и задржавање права својине. (Н. Тешић, чет. 19. дец.)

Неакцесорна права намирења – реални (земљишни) дуг. (Н. Тешић, чет. 19. дец.)

Уџбеник: стр. 229-285, нови прописи из читанке.

7. Службености и реални терети (4 часа, пон. 23. и уто. 24. децембар, проф. др Н. Тешић)

Стварне службености – појам, врсте, стицање, заштита.

Личне службености – појам, врсте (плодоуживање, употреба, становање), стицање, заштита.

Реални терети – појам, стицање, заштита.

Уџбеник: стр. 180-228 (службености), реални терети из читанке.

8. Закуп и стамбено право; Право прече куповине (3 часа, чет. 26. децембар, проф. др Н. Тешић)

Стварноправна обележја закупа.

Специфичности закупа стана – стамбено право.

Право прече куповине- Појам, врсте, стицање, заштита.

Уџбеник: стр. 295-315;стр. 286-294.

НАПОМЕНА: Странице у уџбенику дате су према издању од 1993, требало би да је пагинација остала неизмењена у свим каснијим издањима.

ЛИСТА ДОПУНСКЕ ЛИТЕРАТУРЕ

1. ДОМАЋИ УЧБЕНИЦИ ИЗ ОПШТЕГ ДЕЛА И СТВАРНОГ ПРАВА, И ТО:

1. Л. Марковић, *Грађанско право – Општи део и Стварно право*, Геца Кон, Београд, 1927.(другоиздање);
2. А. Гамс с Љ. Ђуровић, *Увод у грађанско право*, XVI издање, НомосБеоград 1991. (ранијаиздањасубез Љ. Ђуровић, алисе такође могу користити, насловје *Увод у грађанско право (општи део)*);
3. А. Гамс, *Основистварногправа*, билокојеиздање;
4. Р. Ковачевић-Куштримовић-М. Лазић, *Увод у грађанско право*, Ниш 2008;
5. Р. Ковачевић-Куштримовић-М. Лазић, *Стварно право*, Ниш 2006;
6. В. В. Водинелић, *Грађанско право: Увод у грађанско право и Општи део грађанског права*, Београд, 2012; друго измењено и допуњено издање, Београд 2014.

2. МОНОГРАФСКА ДЕЛА:

1. М. Марковић, *Теорија злоупотребе права у упоредном праву*, Париз 1936, Београд-Ниш 1996;
2. Д. Николић, *Увод у систем грађанског права*, пето издање, Нови Сад 2004;
3. М. Тороман, *Правни положај задужбина и фондација у свету*, Институт за упоредно право, Београд 1996;
4. В. Водинелић, *Такозвана злоупотреба права*, Номос, Београд 1997;
5. А. Гамс, *Својина*, Научна књига, Београд 1991;
6. Д. Хибер, *Својина у транзицији*, Правни факултет, Београд 1998;
7. М. Лазић, *Личне службености*, Ниш 2000;
8. Д. Хибер, М. Живковић, *Обезбеђење и учвршћење потраживања*, Правни факултет, Београд 2015;
9. М. Лазић, *Права реалног обезбеђења*, Ниш 2009;
10. М. Живковић, *Акцесорност заложних права на непокретности*, Правни факултет, 2010;
11. М. Живковић, *Право регистара непокретности (општи део)*, Правни факултет, 2020;
12. Катарина Доловић Бојић, *Правнопостојећи уговори*, Правни факултет, Београд 2021;
13. Ненад Тешкић, *Право заштите хипотекарних потрошача*, Правни факултет, Београд 2022.

3. СТРАНА ЛИТЕРАТУРА И ТО:

За право Хрватске:

Gavella et. al., *Stvarno pravo*, Tom I i II, Informator Zagreb 2007.

За право Аустрије:

Koziol-Welser, *Bürgerliches Recht, Band I и II*, делови који се односе на општи део (у *Band I*) и Стварно право (у *Band II* до 12. издања, од 13. издања у *Band I*).

За право Немачке:

Larenz, *Allgemeiner Teil des deutschen bürgerlichen Rechts*, 7. издање Beck München, 1989.
Baur-Stürner, *Sachenrecht*, 18. издање, Beck München 2009.

За право Француске:

Jean Carbonnier, *Droit civil*, било које издање, општи део и стварна права.

За право Енглеске:

R. Smith, *Property Law*, (било које издање).

За право САД:

M. Diamond, *Real Estate Law*, West, 1998.

ЧИТАНКА У КОЈОЈ СЕ НАЛАЗЕ КОПИЈЕ ПОТРЕБНИХ ЗАКОНСКИХ ТЕКСТОВА КАО И КОПИЈЕ МАТЕРИЈАЛА ВЕЗАНИХ ЗА ИНСТИТУТЕ О КОЈИМА НЕМА РЕЧИ У УЏБЕНИЦИМА КОЈИ ЧИНЕ ОСНОВНУ ЛИТЕРАТУРУ МОЖЕ СЕ КУПИТИ У СКРИПТАРНИЦИ ФАКУЛТЕТА ИЛИ СКИНУТИ СА САЈТА БИЛО КОД НАСТАВНИКА ИЛИ САРАДНИКА КОЈИ ИЗВОДЕ КУРС. ПОСЕБНО НАПОМИЊЕМО ДА ЈЕ ПОТРЕБНО КОРИСТИТИ НАЈНОВИЈУ ВЕРЗИЈУ ЧИТАНКЕ (ИЗ 2024. ГОДИНЕ)